

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं

प्रशासन सेवा, ९ तह, बरिष्ठ प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. पाठ्यक्रमको परिचय :

(क) तह र पद: तह ९, बरिष्ठ प्रबन्धक

(ख) सेवा: प्रशासन

(ग) परीक्षाको किसिम: लिखित, प्रस्तुतीकरण र अन्तर्वार्ता

(घ) पाठ्यक्रमको उद्देश्य : कम्पनीको तह ९, बरिष्ठ प्रबन्धक पदका लागि निर्धारित कार्यविवरणलाई दृष्टिगत गरी उक्त पदको कार्यसम्पादनको लागि कम्पनीको कार्यक्षेत्र र कार्य प्रकृतिसँग सम्बन्धित व्यावसायिक एवं व्यवस्थापकीय कार्यसम्पादन एवं सान्दर्भिक कानूनका बारेमा सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञानको परीक्षण गर्नु प्रस्तुत पाठ्यक्रमको उद्देश्य रहेको छ।

२. पाठ्यक्रम योजना

यो पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- (क) मामिला प्रस्तुतीकरण

पूर्णाङ्क :- २०

(ख) अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न सङ्ख्या X c _i	समय
प्रथम	व्यवस्थापन, अर्थशास्त्र तथा अनुसन्धान पद्धति	१००	४०	विषयगत - तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत - समस्या समाधान	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	
द्वितीय	बीमा, पुनर्बीमा, वित्त तथा सेवा सम्बन्धी कानूनहरु	१००	४०	विषयगत - तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत - समस्या समाधान	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	

२. द्वितीय चरण :

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) मामिला प्रस्तुतीकरण (Presentation)	२०	व्यक्तिगत प्रस्तुतीकरण	२० मिनेट
(ख) व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

३. द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसङ्ख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ।
- विषयगत प्रश्नहरुको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरु (Short notes) सोध्न सकिनेछ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं

प्रशासन सेवा, ९ तह, बरिष्ठ प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन नभएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
७. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
८. प्रस्तुतीकरण (Presentation) परीक्षाको लागि उम्मेदवारलाई बीमा वा पुनर्बीमा सम्बन्धित कुनै समसामयिक विषय/सवाल (Contemporary Issues) वा मामिला (Case) वा Topic उपलब्ध गराइनेछ। प्रत्येक उम्मेदवारले दिइएको Topic का विषयमा निर्दिष्ट समयभित्र व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ। यसको मूल्याङ्कन विषयवस्तु (Content), प्रस्तुतिको सुगठन वा ढाँचा (Organization) र प्रस्तुतिको प्रभावकारिता (Delivery Effectiveness) आधारमा हुनेछ।
९. पाठ्यक्रम लागू मिति :-

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ९ तह, बरिष्ठ प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :

व्यवस्थापन, अर्थशास्त्र तथा अनुसन्धान पद्धति

खण्ड (क) - (५०% अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

1. **Management (४० अङ्क)**

- 1.1 Management System: Management Function and Process, Emerging Concept of Management, Role and Challenges of Manager, Contemporary Issue of Management
- 1.2 Management Thoughts: Scientific Management Theory, Administrative Theory, Bureaucratic Theory, Human Relation Approach, Quantitative Approach
- 1.3 Strategic Planning: Strategy Planning Process
- 1.4 Strategy Formulation and Implementation: Mission, Vision, Goal, Objective, Strategy and Planning, Strategy Implementation and Control.
- 1.5 Assessment of Organizational Environment: Environmental Scanning and SWOT Analysis
- 1.6 Strategy Formulation and Implementation: Mission, Vision, Goal, Objective, Strategy and Planning, Strategy Implementation and Control
- 1.7 Strategy Implementation and Control
- 1.8 Organizational Structure: Organizational Design, Organizing, Subdivision, Power and Authority Structure, Decentralization, Organizational Development and Change
- 1.9 Decision Making and Solving Process: Decision Making Process, Group Decision Making, Decision Making and Information Technology, Crisis Management, Conflict Management, Grievances Handling
- 1.10 Leadership and Controlling: Leadership, Communication, Coordination, Supervision, Monitoring, Control and Quality
- 1.11 Principles of Motivation, Participation, Quality of Work Life, Employee Turnover and Retention
- 1.12 Performance Evaluation: Criteria and Technique of Performance Evaluation, Adminstrating Performance Evaluation
- 1.13 Human Resource Management: Human Resource System, Human Resource Planning, Job Design, Job Analysis
- 1.14 Insurance Management: Structure of Insurance Regulatory Authority, Management of Insurer, Prospects and Challenges of Insurance Management

2. **Project Management (१० अङ्क)**

- 2.1 Basic Concept, Importance and Scope of Project
- 2.2 Project Classification
- 2.3 Project Proposal Writing
- 2.4 Project Budgeting
- 2.5 Logical Framework Analysis
- 2.6 Project Management and Principles of Project Management
- 2.7 Project Management in Nepal and Project Evaluation
- 2.8 Project Model in Nepal: Private, Public, Public Private Partnership
- 2.9 Mega Projects in Nepal

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं

प्रशासन सेवा, ९ तह, बरिष्ठ प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.10 Project Cycle
- 2.11 Challenges and Failure of Project
- 2.12 Development Plans in Nepal

खण्ड (ख) – (५०% अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क = ५० अङ्क)

3. **Economics** (३० अङ्क)

- 3.1 Managerial Economics: Economic Theories, Theories of Demand, Theories of Production and Cost, Theories of Distribution
- 3.2 Development, Economics: Structure and Characteristics of Developing Economics, Poverty, Inequality, Population Growth, Migration, Urbanization
- 3.3 Development Planning: Nature of Development Planning, Need and Process, Problem of Implementation and Plan Failure, Development Issues in Nepal, Challenges of Economic Development
- 3.4 Development Policy: Economic Liberalization, Privatization, Globalization, Current Industrial, Foreign Investment, Foreign Trade and Tourism Policy
- 3.5 Public Economics: Government and Budget, Government Revenue and Expenditure, Public Debt and Resource Mobilization, Financial Deficit, Public Debt, Foreign Debt, Fiscal Policy
- 3.6 Macroeconomics: National Income Accounting, Theories of Consumption and Saving, Growth Theories, Growth vs Stability, Inflation, Balance of Payment
- 3.7 Contribution of Insurance in Economy: Premium, Employment, Tax, Compensation and Reinsurance
- 3.8 Agricultural Economics

4. **Research Methodology** (२० अङ्क)

- 4.1 Introduction to Research: Scientific Research, Basic and Applied Research, Quantitative, Qualitative and Mixed Research, Role of Research in Economics and Management
- 4.2 Steps in Research: Literature Review, Problem Definition, Theoretical Framework, Hypothesis Formulation
- 4.3 Research Design: Research Design and Types, Measurement and Scaling, Reliability and Validity of Measurement, Deductive and Inductive logic
- 4.4 Sampling: Sampling Design, Sampling Process, Types of Sampling, Determining the Sampling Size, Sampling Errors
- 4.5 Data Collection: Classification of Data, Questionnaire, Research Interview, Direct Observation, Online Research, Fieldwork Management
- 4.6 Data Analysis: Preparing and Presenting of Data, Summarizing Data, Statistical Analysis, Analysis of Quantitative Data
- 4.7 Research Proposal: Objective, Types, Structuring the Research Proposal, Evaluating the Research Proposal

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड

थापाथली, काठमाडौं

प्रशासन सेवा, ९ तह, बरिष्ठ प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.8 Research Report: Presentation of Report, Types of Report, Formats and Styles of Report Writing, Uses of Citation and References

द्वितीयपत्र : बीमा, पुनर्बीमा, वित्त तथा सेवा सम्बन्धी कानूनहरु

खण्ड (क) - (५०% अङ्क)

1. **Insurance/ Reinsurance:**

- 1.1 Origin and Development of Insurance/Reinsurance
- 1.2 Introduction and Scope of Insurance/Reinsurance
- 1.3 Life Insurance, Non Life Insurance and Reinsurance
- 1.4 Microinsurance
- 1.5 Term Life, Endowment Life, Whole Life Insurance and Joint Life Products
- 1.6 Fire, Marine, Motor, Aviation, Engineering and Miscellaneous Insurance
- 1.7 Principles of Insurance
- 1.8 Current Status of Nepal's Insurance Market
- 1.9 Microinsurance
- 1.10 Role of Insurance in Development of National Economy
- 1.11 Role of Insurance Intermediaries: Insurance Surveyor, Insurance Surveyor and Insurance Broker
- 1.12 Objective of Reinsurance, Types of Reinsurance, Method of Reinsurance,
- 1.13 Importance of Risk Profile in Reinsurance
- 1.14 Importance of Reinsurance Retrocession and Its Role
- 1.15 Reinsurance Market

खण्ड (ख) - (५०% अङ्क)

2. बीमा/पुनर्बीमा तथा सेवासँग सम्बन्धी कानूनहरु (२० अङ्क)

- 2.1 नेपालको संविधान
- 2.2 बीमा ऐन, २०४९ तथा बीमा नियमावली, २०४९
- 2.3 धितोपत्र ऐन, २०६३ अनुसार धितोपत्र बोर्डको गठन वा काम, कर्तव्य र अधिकार
- 2.4 बीमा समितिबाट जारी पुनर्बीमा व्यवसाय (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- 2.5 कम्पनी ऐन, २०६३
- 2.6 नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडको कर्मचारी सेवा, शर्त विनियमावली, २०७६ (संशोधन सहित)
- 2.7 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- 2.8 सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५
- 2.9 सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- 2.10 सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
- 2.11 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- 2.12 सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४
- 2.13 आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- 2.14 मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड
थापाथली, काठमाडौं
प्रशासन सेवा, ९ तह, बरिष्ठ प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3. **Finance** (२० अङ्क)
- 3.1 Financial System and Financial Market of Nepal : Capital Market, Money Market, Securities Market, Market Index, Stock and Bond Valuation
  - 3.2 Financial Institutions of Nepal: Insurers Reinsurers, Banks and Financial Institutions and their role in economy
  - 3.3 Investment Analysis: Capital, Capital Budgeting, Cost of Capital, Portfolio Analysis and Selection
  - 3.4 Analysis of Financial Statements: Preparation & Analysis of Financial Statements, Financial Forecasting, Ratio Analysis
  - 3.5 Financial Stability: Financial Crises and Financial Stability, Financial Sector Reform Program in Nepal
  - 3.6 Government Finance, Tax, Expenditure and Loan
  - 3.7 Financial System of Insurer: Income, Expenditure and Surplus of Insurer
4. **लेखा तथा लेखापरीक्षण (Accounting and Auditing)** (१० अङ्क)
- 4.1 Concept of Accounting
  - 4.2 Analysis of Financial Statement
  - 4.3 Profit Analysis
  - 4.4 बाह्य तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रणाली (External and Internal Audit System)
  - 4.5 आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र जोखिम व्यवस्थापन तथा विश्लेषण
  - 4.6 BASEL core principles and capital adequacy framework
  - 4.7 वित्तीय संस्थाहरुको लेखाप्रणाली ।

